35ste jaar. — Nr 114. Zaterdag 22 september 1888.

Men schrijft in : te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 » »
Een » » 4 » »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centmes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 22 SEPTEMBER.

Van alles wat.

Herhaalde malen hebben de tongersche geuzen verklaard dat, in geval zij meester waren, zij de liefde zusters der hospitalen door wereldlijke ziekenoppasters zouden willen vervangen. Te Parys heeft men dit stelsel geprobeerd maar het heeft de slechtste uitslagen gehad. Het volgende duidt klaar aan wat de zieken in de hospitalen te verwachten zou staan, indien, voor hun ongeluk, de geuzen nog ooit de meesters werden.

De radicale dokter Després, de parijsche geneesheer, welke reeds verscheidene maal de gasthuisnonnen zoo moedigljk verdedigd heeft, is, dezer laatste dagen, andermaal in een blad der fransche hoofdstad, voor haar in de bres gesprongen.

Het getal sterfgevallen in de gasthuizen van Parys is, volgens hem, sedert de verjaging der nonnen met 40 ten honderd vermeerderd.

De sterfgevallen ten tijde der nonnen beliepen tot 10 ten honderd en nu heden tot 50 ten honderd.

Waaraan moet die vermeerdering toegeschreven worden ?

De nonnen waren altijd op hunnen post, omdat zij eenen plicht en geenen stiel deden.

De wereldlijke vrouwen nemen dienst in de gasthuizen aan, omdat zij niets beters vinden en zijn gemeenlijk het uitschot van bedienden. « *Le rebut de la domesticité* » zegt dokter Després.

Die vrouwen, zegt men, zijn ook altijd op haren post, ja, vooraf verwittigd van 't bezoek der heeren van 't stadhuis zorgen zij natuurlijk van tegenwoordig te wezen.

« Maar ik, zegt dokter Després verder, ik weet wel dat zij de raadsheeren in de doeken doen. » Indien de raadsleden op 't onverwachts in de gasthuizen verschenen gelijk de dokters, heel gauw zouden zij zien hoe die vrouwen zich van hare plichten kwijten.

In de ziekenzalen had men aangeplakt dat de ziekendiensters, onder geen hoegenaamd voorwendsel, geld van de zieken mochten aannemen ; ten tijde der nonnen was dat niet noodig. De edelmoedige dochters waren tevrede met 200 franks 's jaars, terwijl men aan de wereldlijke diensters 7 à 900 franks betaalt indien zij in het gasthuis en 1500 à 2000 fr. indien zij buiten het gasthuis wonen.

Nu dat is die wereldlijke juffers niet genoeg en gretig nemen zij de 5 frankstukken aan, die de familiën der zieken haar in de handen stoppen. Men begrijpt dat van dan af de verzorging der zieken gebeurt in verhouding van 't ingepalmde drinkgeld.

Die bedrieglijke plakkaten zijn nu heden uit de zalen verdwenen, aangezien men er zich toch niet naar schikte.

Het blijft onbetwistbaar, zegt dokter Després, dat eene wereldlijke ziekendienster 66 ten honderd meer kost dan eene non, om 200 maal minder dienst te bewijzen, en nog klagen die diensters putten in d' aarde dat zij te veel werk hebben. En nogthans waar vroeger eene enkele non was, telt men heden drij wereldlijken.

Dat kost 198 ten honderd meer, het voedsel en verder onderhoud niet begrepen.

« Aan den Stedelijken Raad, voegt de geneesheer er bij, zal ik zeggen dat ik eens *vier* diensters afwezig vond, en ook daar zal ik aanhalen waar zij zich bevonden.

In kindergasthuizen zijn de sterfgevallen 5 maal talrijker, dan wanneer de nonnen de arme kinderen verzorgden.

« Gij hebt gelijk, zegde M. Pichon, vroeger lid van den Raad, tot dokter Després, maar wij, radikalen, wij kunnen het vraagstuk der verwereldlijking niet laten zinken, aangezien de opportunisten anders dit punt zouden opnemen.

Zedeles : Dus, uit loutere politieke berekeningen laat men de arme zieken soms als honden behandelen en crevveren, verkwist men 't geld met volle handgrepen, miskent men de diensten door de nonnen bewezen en worden, eindelijk, de noodlijdenden aan den godshaat onbermhertig opgeofferd van hen die zich, o wraakroepende spotternij ! de vrienden, de verdedigers der armen, weduwen en weezen durven heeten !

⁂

De *Indépendance* bevat een nieuwske meldende dat er ontvreemdingen gepleegd zijn in de bureelen der gemeente-kas te Gent.

De overheid heeft de feiten in de handen der justicie gegeven ; het parket doet ieverige opsporingen ; maar, voegt de *Indépendance* er bij, de schuldigen zullen moeielijk gevonden worden.

Dit leste doet nadenken.

Het schijnt dus dat men in al de steden, met liberale bestieren, steelt : te Brussel, te Antwerpen, te Gent — in de Noordstatie, waar het personeel zeker niet tot de *calottins* behoort.

⁂

Wij lezen in den *Bien Public* :

Gent heeft niets meer te benijden aan de overige groote liberale steden.

Ten gevolge eener klacht, ingediend door den gemeente-ontvanger Guequier, heeft het parket een onderzoek ingesteld. Huiszoekingen hebben plaats gehad.

Deze schoone feiten duren reeds jaren.

⁂

De *Gazette* zegt harerzijds dat sedert eenigen tijd, personen die reeds lang hunne lasten hadden betaald, gedrukte waarschuwingen ten huize kregen, als zouden zij nog niets betaald hebben !

Men verzekert dat de gemeente-ontvanger reeds sedert lang een aanzienlijk te kort in zijne kas ondervond. Een expert onderzocht de boeken en zoo kwam de zaak aan 't licht.

Sommen, aan 't gemeente-winket ontvangen, zouden niet in de boeken aangeteekend zijn. Ontvreemdingen moeten ook geschied zijn op sommen, verschuldigd door personen, buiten Gent wonende en die dus niet moesten ontvangen worden door den ontvanger van Gent.

⁂

Antwerpen, Brussel, Gent en Luik zijn uitsluitelijk door liberalen bestuurd.

Ehwel ! wat zien wij daar ?

Te Antwerpen besteelt men het liefdadigheids bureel.

Te Brussel besteelt men de stad.

Te Luik besteelt men het gouvernement.

Te Gent besteelt men de gemeentekas.

Ten gevolge eener aanklacht door den stedelijken ontvanger van Gent, den heer Guequier, gedaan, rakende ontvreemdingen te zijnen nadeele gepleegd, is een rechterlijk onderzoek ingespannen en eene huiszoeking gedaan geworden bij eenen bediende van den stedelijken ontvanger. Die bediende is L. Engelbeen.

Eenige maanden geleden, stelde de heer Guequier onregelmatigheden in het beheer der stadskas vast en in de maand december van verleden jaar, gelastte hij eenen expert, den heer François, beambte in het arrondissements-commissariaat, met het nazicht der boeken.

Als de heer Guequier de overtuiging meende verkregen te hebben dat er ontvreemdingen te zijnen nadeele werden gepleegd, verwittigde hij het collegie, welk hem aanbevool eene klacht in te dienen.

Maandag namiddag, om drie uren, deed het parket in de woning van den verdachte eene huiszoeking. Het parket was samengesteld uit de heeren Roland, substituut van den procureur des konings, en Van Egeren, onderzoeksrechter, bijgestaan door den heer griffier Mys. De huiszoeking en de ondervraging van den verdachte duurden tot rond middernacht. In de kas van den verdachte, vond men omtrent 15,000 fr. waaronder 7000 fr. in goud, en 8000 fr. in bankbiljetten.

De verdachte bezit een tiental eigendommen, waaronder het huis dat hij bewoont in de Keizer Karelstraat. Men berekent dat hij, met zijne jaarwedde, 2,400 fr., diegene zijner vrouw, welke onderwijzeres is, gerekend bij de opbrengst zijner huizen, acht tot negen duizend frank jaarlijksch inkomen had. Er wordt gezegd dat hij sedert lang zeer groote uitgaven deed voor het *Willems-Genootschap*, waarvan hij werkend voorzitter is.

Het parket heeft dinsdag namiddag, van 3 tot 9 ure 's avonds, een tweede bezoek in het huis van den verdachte gebracht. 's Morgends had het een onderzoek gedaan in de bureelen van den gemeente-ontvanger, die ten stadhuize gevestigd zijn. Papieren in zijnen lessenaar gevonden, zijn daar aangeslagen.

Het bedrag der ontvreemdingen is nog niet gekend. Men spreekt van 40,000 frank. Het nazicht der boeken duurt voort. Men beweert dat de ontvreemdingen gepleegd werden op de sommen der gemeentebelastingen en op de belastingen van de personen die niet het grondgebied van Gent bewonen, en ingevorderd worden door de tusschenkomst van gemeente-ontvangers van andere plaatsen. De stedelijke ontvanger draagt de verantwoordelijkheid dezer zaak. Men weet dat hij voor eene som van 10,000 fr. borg is.

Tot nu toe is de verdachte nog niet aangehouden. Hij loochent alles. Zijne kas was, zegt hij, steeds in regel. Als er sommen die ontvangen werden, op de boeken niet ingeschreven zijn, dan is het zijne schuld niet, aangezien hij niet gelast was die inschrijvingen te doen.

Het onderzoek wordt ieverig voortgezet.

Officiëele experten zullen aangesteld worden om de schriften te onderzoeken.

⁂

Verder lezen wij in den *Journal de Gand* :

Het rechterlijk onderzoek door den heer gemeente-ontvanger geëischt, wordt naarstiglijk voortgezet. Tot hiertoe in strijd met de geruchten welke in de stad in omloop zijn geweest, heeft er geene aanhouding plaats gehad. Het parket heeft eenvoudig bewarende maatregels genomen door het inbeslagnemen van waarden welke men kon veronderstellen voorttekomen van de ontvreemde gelden.

Het feit dat tot hiertoe geen aanhoudingsmandaat is afgeleverd, bewijst de behendigheid met welke hij of zij die de ontvreemdingen bedreven hebben, deze hebben weten te verbergen.

⁂

Wij lezen in het *Journal de Bruxelles* :

M. Franz Vandermeulen, voorzitter der maatschappij *Progrès agricole* te Uccle, doet ons een middel kennen, om de ziekte der aardappelen te bestrijden.

Het middel zegt hij, werd door een lid onzer maatschappij uitgevonden, door M. Victor Joseph, die sedert 1875 tot heden met veel oplettendheid de oorzaak der ziekte gestudeerd heeft ; zijne pogingen zijn met zeer goeden uitslag bekroond.

Het middel bestaat eenvoudiglijk in eene vloeistof zonder reuk, en waarvan 3 liters, gemengd met 25 liters water, voldoende zijn om 100 kilos aardappelen te bewerken.

De manier om er zich van te bedienen is zeer eenvoudig en gemakkelijk : men moet ze enkel wasschen en ze gedurende 15 min. in dat mengsel laten staan ; daardoor bekomt men de volgende voordeelen. De aardappelen, aldus bewerkt, behouden hun natuurlijken toestand en deze, die reeds door de ziekte zijn aangedaan, rotten niet verder; wat er nog goed aan is blijft goed, en kan in 't algemeen tot voedsel, zelfs tot plansel dienen.

Sedert eenige weken, heeft men te Uccle en St-Job verscheidene bewerkingen gedaan, alsook eene te Waterloo, in tegenwoordigheid van M. Lambotte, burgemeester en landbouwer in die gemeente.

Eene zekere hoeveelheid aardappelen, die aldus bewerkt zijn, zijn in het lokaal der maatschappij *Le Cornet*, te Uccle, tentoongesteld, waar het publiek kan zien dat de ziekte sedert die bewerking geen vooruitgang meer gedaan heeft en volkomen is afgesneden.

⁂

Het kwaad, weleer zoo treffend door Conscience onder den naam van *De plaag der dorpen* beschreven, is, ondanks de welsprekende waarschuwing van den geliefden schrijver, met reuzenschreden in ons land voortgang blijven doen. Het is in de dorpen alleen niet, maar in gansch België, ja in heel de wereld, dat het zijne verwoestingen aanricht.

De volgende tafel, door M. E. de Laveleye aan de *Gazette* medegedeeld, bewijst den verderfelijken invloed, welken het gebruik der sterke dranken uitoefent :

De schrijver neemt Brussel als vergelijkingspunt tusschen twee tijdvakken :

In 1868 beliep de bevolking op 165,098, in 1885 op 171,751 zielen.

In 1868 waren er 1,558, in 1885 3,653 drinkhuizen.

In 1868 4.168, in 1885 11,491 rechterlijke vervolgingen.

In 1868 731, in 1885 3,824 vervolgingen voor geheime ontucht.

In 1868 3.891,000, in 1885 5,532,528 panden in den berg gezet.

Dit is voor Brussel.

In het land bestonden :
in 1850 53,097 drinkhuizen.
in 1870 108,763 »
in 1888 136,000 »

Dus een op 43 inwoners, of op 10 huisgezinnen.

Naarmate de ongodsdienstige invloed zich ontwikkelt, versteenen de harten en neemt de dronkenschap toe. Aan hen, die het volk tegen godsdienst en geestelijkheid opgewonden hebben, is bijgevolg de tegenwoordige toestand te verwijten. Zij betreuren hem ; mochten zij tevens inzien dat zij eene tegenovergestelde richting moeten volgen om er in te verhelpen !

⁂

In 1886 — 't is dus al heel lang geleden — schreef M. Coomans in het *Journal des Flandres* over het tweegevecht ; hij stelde een klein wetsontwerp voor, dat zeer goed klinkt :

Hij, die in tweegevecht gaat, verliest het recht van een openbaar ambt te bekleeden, of eenige onderscheiding te ontvangen.

De getuigen zouden tot gevangenis en 4000 fr. boete veroordeeld worden.

Niet slecht gevonden !

⁂

Wij vernemen, zegt de *Courrier de Bruxelles*, dat eene talrijke vergadering van Belgische katholieken in den loop der toekomende maand zal plaats hebben, ten einde te protesteeren tegen den toestand waarin [illegible] gebracht door de Pauselijke souvereiniteit [illegible] de nieuwe aanslagen van het Italiaansch gouvernement.

Onze medeburgers zullen, in dit geval, niet achteruitblijven bij de Duitsche katholieken welke zich, op het kongres van Freiburg, zoo krachtdadig hebben uitgedrukt ten voordeele van de wereldlijke rechten en der vrijheid van het Opperhoofd der Kerk.

Wij meenen te weten dat deze vergadering zal bijeengeroepen worden te Leuven.

⁂

Het republikaansche kamp ligt weeral in rep en roer.

Ditmaal is het M. Numa Gilly. Deze radikale maire van Nimes en afgevaardigde voor het Gard-departement, heeft op een banket aldaar uitgeroepen :

« *Men heeft Wilson vervolgd. Louter komedie, om te doen gelooven dat men eerlijker is dan hij. Doch op de 33 leden der kommissie van begrooting,* **zijn er ten minste 20 Wilsons !** »

Men heeft M. Gilly gesommeerd zijne woorden in te trekken ; hij weigert en heeft aan M. Rouvier, voorzitter der begrootingskommissie geschreven, dat hij bereid is voor het Assisenhof te verschijnen, indien de kommissie hem daartoe durft uitdagen.

Voorts heeft M. Gilly eenen brief geschreven aan minister Raynal, waarin harde waarheden voorkomen.

Wat een boeltje !!!

⁂

De *Gazette* kondigt den omzendbrief af, waardoor de minister van spoorwegen aan de beambten van zijn departement herinnert, dat het hun verboden is kiesmandaten aan te nemen zonder toelating.

De ambtenaars, die deze bepaling zouden overtreden hebben, zullen binnen de veertien dagen naar het verbod zich gedragen ; die welke toelating hebben bekomen, zullen hun mandaat volbrengen.

De aanvragen, waarover geen beslissing is genomen, worden aanzien als niet toegestaan ; voortaan wordt er geene toelating meer gegeven.

De *Gazette* sist van kwaadheid : doch wat geeft dit ! Wet is wet, bepaling is bepaling. Ambtenaars moeten zich maar met de zaken bemoeien, waarvoor zij betaald worden.

⁂

De brusselsche briefwisselaar der *Patrie*, van Brugge, meldt dat de verslagen der gouverneurs en de adviezen der bestendige deputatiën over de wijzigingen, toe te brengen aan de instelling der arrondissements-kommissarissen, in het ministerie van binnenlandsche zaken zijn aangekomen en dat eerlang de voorgestelde wijzigingen tot wetsontwerp zullen gemaakt worden.

Het zal ongetwijfeld het verslag zijn der kommissie door het gouvernement aangesteld om deze zaak te onderzoeken, dat tot vertoog der beweegreden zal dienen, voor gemeld wetsontwerp.

⁂

In zijn nummer van 11 september, op 't einde van een artikel dat voor doel heeft de verspreiding van het kwaad te bevorderen, zegt de *Journal de Gand* onbeschaamd :

« Elk boek, onder het volk verspreid, dient de liberale zaak, als het voor kenspreuk dragen kan : **verpletteren wij de eerlooze** (dat is : de Kerk) en **het klerikalisme, ziedaar de vijand.** »

Dat is in vier regels, geheel de geloofsbelijdenis der geuzerij.

⁂

Een telegram uit Rome aan den *Journal de Bruxelles*, meldt dat het plan van een huwelijk tusschen prinses Clementia van België en den Kroonprins van Italië nooit heeft bestaan.

Groote internationale wedstrijd [illegible] van wetenschappen [illegible] 1888. en nijverheid te Brussel [illegible]

Gelukkig de persoon die, den 25e dezer maand door een frank te geven, zijn fortuin vergrooten kan van *honderd duizend franken*. De biljetten van de trekking der groote wedstrijd zijn bijna geplaatst, na den twintigsten dezer maand, kan men geene reductiën meer genieten. De biljetten zullen zonder twijfel premiën maken. Dus is er voor elke persoon die aanstonds billetten koopt, eene schitterende goede en zekere zaak te maken.

Die billetten zijn verkrijgbaar, nr 217, Koninglijkestraat te Brussel.

—

Een groot feest zal maandag 24 september, ten 8 uren 's avonds, worden aangeboden, door Heeren Commissarissen, Afgevaardigden en Tentoonstellers, in de groote feestzaal van de Tentoonstelling, aan den heer LEON SOMZÉE, president van het Uitvoerend Comiteit van den Grooten Wedstrijd en zulks in antwoord op de prachtige feesten die hij hen in zijn huis, nr 22, Paleizenstraat, heeft gegeven.

Het programma van dit feest zal ongeveer zijn als volgt :

De Koninklijke Vereeniging Orphéon van Brussel, bijgestaan door de Koninklijke Fanfaren (Kunstphalanx), vormende een geheel van twee honderd zangers, zal tot opening de *Brabançonne* zingen.

Vervolgens zullen de diverse aan de tentoonstelling deelnemende natiën, voorbijtrekken, vergezeld van de afgevaardigden, in nationale kleederdracht, die de geschenken dragen door hen aan den heer Léon Somzée aangeboden.

Het tweede gedeelte van het feest, zal bestaan in de inwijding der internationale « bars » en eene rondwandeling opgeluisterd door muziek.

Deze bars, bediend door jonge meisjes in nationale kleederdracht, zullen de producten, aan de verschillende landen, zooals : Duitschland, Engeland, België, Hongarye, Italië, Rusland, enz., eigen, aanbieden.

De Orphéon zal uitvoeren : « het Veld der Liefde » van Otto en andere merkwaardige koren.

De Koninklijke Fanfaren (Kunstphalanx van Brussel) zal, onder andere belangrijke stukken, ten beste geven : « de Herinnering aan Offenbach » door van Remoortel.

Dit tweede gedeelte zal worden geëindigd door de gezamelijke uitvoering, dezer twee koninklijke vereenigingen, van het koor der « Herodiade. »

Het derde gedeelte zal bestaan in een danspartij met begeleiding van de muziek van den Grooten Wedstrijd, welke de vrolijkste stukken van haren voorraad zal uitzoeken. Naast den ernst der beide eerste afdeelingen van het feest, heeft het Uitvoerend Komiteit, in het derde gedeelte, dus ook de jeugd rijkelijk willen bedenken.

Om aan hunne betooging zooveel mogelijk uitbreiding te geven, hebben de ontwerpers den prijs van deelneming vastgesteld op VIJF FRANK voor iederen deelnemer met eene dame en op TIEN FRANK voor iederen deelnemer met gezin, van hoogstens vijf personen, onder één dak wonende.

De deelnemingen moeten worden opgegeven aan het *Uitvoeren Komiteit van het Feest, van af 22 september, Koninklijkestraat, 217, Brussel.*

Alles doet van af heden, voor deze betooging een groot succes voorzien, door haar buitengewoon karakter, de verscheidenheid van haar programma, en de eenstemmigheid die heerschte bij het ontwerpen ervan.

—

De kommissie der loterij van den grooten wedstrijd, vergaderd onder voorzitterschap van M. den minister van landbouw, nijverheid en openbare werken, heeft besloten de trekking als volgt te doen plaats hebben. De werkzaamheden zullen geschieden op 25, 27en 29 september en 2 october en op elken dezer datums zullen ingetrokken worden :

EERSTE DAG. — *Dinsdag 25 september 1888.*

5 bons	van 5000 fr.	totale weerde	fr.	25,000
40 »	van 1000	»		40,000
100 »	van 200	»		20,000
400 »	van 50	»		20,000
545 bons			fr.	105,000

TWEEDE DAG. — *Donderdag 27 september 1888.*

1 bon	van 25,000 fr.	totale weerde	fr.	25,000
60 »	van 500	»		30,000
200 »	van 200	»		40,000
400 »	van 50	»		20,000
661 bons			fr.	115,000

DERDE DAG. — *Zaterdag 29 september 1888.*

1 bon	van 25,000 fr.	totale weerde	fr.	25,000
10 »	van 2,000	[illegible]		[illegible]
700 »	van [illegible]	[illegible]		20,000
[illegible]	[illegible]	»		70,000
[illegible] bons			fr.	115,000

VIERDE DAG. — *Dinsdag 2 october 1888.*

1 bon	van 100,000 fr.	totale weerde	fr.	100,000
100 »	van 300	»		30,000
100 »	van 100	»		10,000
201 bons				140,000

DE VERVLOEKTE DOCHTER (1)

DOOR

Emile Richebourg.

EERSTE DEEL.

I. — HET DRAMA TE MIDDERNACHT.

Op eenige mijlen afstand van Vesoul, een oud en klein stadje van de provincie Franche-Comté, komt men, in de richting van Gray gaande, aan het dorp Frémicourt. Dit dorp is door prachtige boomen omringd en bevallig gelegen aan den oever van eene kleine rivier, die men de Sableuse noemt.

Die rivier, of beter gezegd die beek, is een der talrijke takken van de Saône en heeft waarschijnlijk haren naam te danken aan haar bed van zacht, wit en fijn zand.

De grond van dit gedeelte van 't departement der Haute-Saône is buitengewoon vruchtbaar, de bewoners zijn er dan ook over 't algemeen welstellend. Hooge bergen, met eeuwenoude eiken begroeid, welke de hand der menschen altijd schijnt te willen eerbiedigen, strekken zich ter rechterzijde uit en loopen tot aan den Elzas en Zwitserland. Links, ligt eene groene vallei, doorsneden door beekjes en slooten, welke drie kilometers lang en op sommige plaatsen zeer breed is, en met de rivier uitloopt in eene engte tusschen twee heuvels, die zich met eene zachte helling aan weerszijden der Sableuse verheffen.

Aan den ingang van deze vallei, op ongeveer twintig minuten afstand van Frémicourt, ligt de boerderij of de hoeve van « Seuillon. »

In 1850 — tijdstip, waarop onze geschiedenis begint — werd die boerderij, de grootste en voornaamste uit den omtrek, door haren eigenaar Jacques Mellier beheerd. De stallen, schuren en bergplaatsen bevonden zich in twee groote, stevige, vierkante gebouwen. Op eenigen afstand stond een huisje, dat vroeger tot woning van den herder en zijn gezin diende. Het hoofdgebouw, waarin de eigenaar zijne vertrekken had, welke geheel van die der dienstboden en knechten waren afgescheiden, geleek, met zijn witten gevel en acht hooge en breede vensters, meer op een groot en statig burgershuis dan op eene boerenwoning.

Jacques Mellier was vijf-en-vijftig jaren oud. Het was een ernstig en gestreng man, somber en weinig spraakzaam. Maar stipt rechtvaardig wist hij zoowel lof toe te zwaaien als te berispen ; hij was welwillend en zelfs goed, hoewel onverzettelijk in zijne gestrengheid. Wanneer hij, wat gelukkig zelden gebeurde, driftig werd, was hij verschrikkelijk in zijne woede ; dan beefden de stoutmoedigsten voor zijnen blik. Niettemin had men hem lief om zijne rechtvaardigheid ; men vreesde hem niet, men eerbiedigde hem. Hij werd geacht om zijne eerlijkheid en op 't punt van eer kon niemand gevoeliger zijn dan hij.

Om de boerderij te besturen en het toezicht te houden op de knechten en daglooners, had Jacques Mellier een tweede-ik. Het was geen dienaar, maar een vertrouwde, een vriend, bijna een broeder.

Pier Rouvenat was een paar jaar jonger dan zijn meester en vriend. Hij was op « Seuillon » geboren, zijne ouders rustten op het kerkhof van Frémicourt, en daar hij nooit eerzuchtig was geweest, en de hem dierbare vallei der Sableuse voor hem het beloofde land was, was hij op de hoeve gebleven bij hem wiens kinderspelen hij had gedeeld en wiens luimen en toorn hij dikwijls had moeten verdragen. Zijn leven kon gekenschetst worden in deze drie woorden : arbeid, toewijding, zelfverloochening. Hij alléén kende de denkbeelden en de geheime gedachten van Jacques Mellier, en hij alléén had, hoewel hij altijd bereid was als de geringste der knechten te gehoorzamen, als ouddienaar en vriend, het recht zijnen meester voorstellen te doen en zich, wanneer hij het noodig oordeelde, tegen zijnen wil te verzetten.

Jacques Mellier was reeds twaalf jaar weduwenaar ; maar hij had eene eenige dochter, zijne hoop, zijne vreugd, zijn trots.

Lucile Mellier was van eene lange, ranke gestalte, levenslustig, bevallig als een glimlach en vroolijk als een zonnestraal, het zou moeilijk zijn geweest, in geheel Franche-Comté een bekoorlijker meisje te vinden.

Een dichter zou haar gewis de fée van Seuillon hebben genoemd. Haar prachtig zwart haar, dat naar boven was opgestreken, liet een breed, blank en schoon afgerond voorhoofd uitkomen, waaronder twee zwarte oogen soms mijmerend, maar altijd met eene uitdrukking van aanbiddelijke zachtheid schitterden. Haar kleine, lachende mond, met de rozenroode lippen, prijkte met fijne tanden van het zuiverste ivoor. Hare ronde, frissche, zacht blozende wangen en haar fraai gevormde onmerkbaar opgewipte neus, met beweeglijke en doorschijnende neusvleugels, schonken aan haar gelaat, waarop gewoonlijk een smachtende en peinzende uitdrukking lag, eene onuitsprekelijke bekoorlijkheid.

« Zij gelijkt op hare moeder als een droppel water » zeiden zij die de overledene gekend hadden.

Dat was inderdaad het geval. Maar het schoone meisje had tevens van haren vader de fierheid, het onafhankelijk karakter en den krachtigen wil.

In het klooster der Ursulinen hare opvoeding genoten hebbende, was zij op den leeftijd van zeventien jaar ten huize haars vaders teruggekeerd, na een onderricht ontvangen te hebben, dat in overeenstemming was met het betrekkelijk aanzienlijk vermogen, dat zij eenmaal het hare zou noemen.

Jacques Mellier was eerzuchtig voor zijne dochter ; behalve de goede opvoeding en de schoonheid van Lucile, meende hij, uit aanmerking van de honderd duizend frank, die hij haar als bruidschat zou schenken, op eene verbintenis met eene der eerste familiën van het departement te mogen rekenen.

Maar de mensch mikt en God beschikt, zegt het spreekwoord.

Jacques Mellier zou in zijne hoop bitter worden teleurgesteld ; want hij droeg geene kennis van het overijld huwelijk, hetwelk Lucile zonder zijn weten had gesloten.

Op zekeren dag, door de warmte het binnen huis niet kunnende uithouden, was hij in den tuin gaan wandelen.

De lucht was drukkend, en er was geen enkele donkere wolk aan den hemel te bespeuren. Het was een verrukkelijk schoone namiddag, zoel en welriekend. Geen blaadje bewoog zich, niet het minste windje suisde door de boomen. Alleen de krekels lieten in het hooge gras hun eentonig gezang hooren.

Jacques Mellier hoorde de klok van Frémicourt zes uren slaan.

Na eenigen tijd de zoele lucht te hebben ingeademd, ging hij weer binnen toen hij onder de door den last der vruchten gebogen boomtakken iemand meende te bespeuren.

Hij ging ter zijde staan, luisterde aandachtig en wachtte.

Weldra vernam hij het gerucht van zachte schreden, en eene zwarte schaduwe teekende zich af op den grond eener laan door jonge pereboomen gevormd. Het was een vrouwspersoon dat naderde met de grootste voorzichtigheid, als iemand die vreest gezien te worden.

Zacht opende zij eene kleine deur en ging het huis in.

Jacques Mellier liep naar zijne kamer en wreef zich de oogen, als om zich te overtuigen, dat hij goed wakker was en niet droomde. Hij had zijne dochter herkend !

Eenige oogenblikken stond hij daar onbeweeglijk met wijd geopende oogen, de armen slap langs het lichaam, als versteend ; toen weer tot bewustzijn gekomen, liep eene rilling hem door de leden, en hij stamelde :

« Wat mag dat beteekenen ? »

Hij was bleek geworden, en het koude zweet stond hem op het voorhoofd. Hij snelde naar de deur zijner kamer, maar bleef eensklaps staan ; eene vreeselijke gedachte was bij hem opgekomen.

Zijne dochter ging naar eene geheime samenkomst ; zijne dochter bedroog hem !...

Welk eene ontzettende ontdekking voor eenen vader ! En hij moest het gelooven, — welke andere reden kon Lucile voor eenen uitgang hebben waarvan hij niet verwittigd was geweest ?

Hij viel op eenen stoel neder, en met het hoofd in de handen verzonk hij in een somber gepeins.

Langs welken vreeselijken afgrond liep zijn ongelukkig kind ? Maar indien hij aan Lucile onwaardig, zijn vertrouwen had geschonken, zou hij niet verre van Seuillon, misschien te Frémicourt, een tweeden schuldige vinden ? Hij peinsde er over wie de ellendeling kon zijn, die zoo onbeschaamd tegen zijne zielrust, tegen zijne eer had saamgespannen. Hij kon echter niemand verdenken. Maar ten laatste herinnerde hij zich, op de gronden van Seuillon verscheidene malen een onbekenden jookman te hebben gezien, die als een stedeling was gekleed en geheimzinnig had rondgezworven.

Hij herinnerde zich tevens dat, op zekeren zondag met zijne dochter te Frémicourt naar de mis geweest zijnde, hij denzelfden jookman, op eenige schreden afstand van hen, in de kerk tegen eenen pilaar had zien leunen. Na den dienst had hij hem op het plein wedergezien en zelfs eenen blik van verstandhouding tusschen hem en Lucile opgemerkt. De beteekenis van dien blik, waaraan hij toen geen gewicht had gehecht, was hem nu duidelijk ; dat was voor hem eene lichtstraal !...

Er was geen twijfel aan, die jookman, welken hij niet kende, was de medeplichtige.

Bij die gedachte bruiste het bloed wild door zijne aderen, eene vreeselijke woede maakte zich van hem meester, en een hevige haat, het verlangen naar wraak kwam bij hem op.

Nog herinnerde hij zich, dat, toen hij eens onverwacht in de kamer van Lucile was gekomen, hij haar een papier in de hand had zien hebben, dat zij zijdelings in de vlammen van den haard had geworpen.

Dit alles had niet den minsten argwaan bij hem opgewekt ; zijn vertrouwen op Lucile was onbeperkt. Maar die op zich zelven staande feiten werden nu als zooveel beschuldigingen, deden hem de wezenlijkheid vermoeden en gaven hem eene verschrikkelijke zekerheid.

Van zijn blind vertrouwen misbruik makende, ontving zijne dochter brieven, waarop zij ongetwijfeld ook antwoordde. Welk middel gebruikten zij, om met elkander brieven te wisselen ? Zij zouden de post niet gebruiken, de dienstbode zou hen, zelfs buiten zijn weten, kunnen verraden. Het was evenmin te denken, dat zij eenen op de hoeve werkzamen persoon tot bemiddelaar hadden gekozen ; dit zou hoogst onvoorzichtig en gevaarlijk zijn geweest. Hij begreep terecht, dat er geheimen zijn, die men aan niemand openbaart. Hij kon dus niet raden hoe de briefwisseling

(1) Verboden nadruk voor degazetten die geene overeenkomst gesloten hebben met de *Société des gens de lettres* van Parys.